HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

סיפא קרי ליה למעילתו איל אשם רישא דהוה ליה איל א רובן קרן וחומשו ב קרו ליה למעילתו גזילו סיפא דלא הוי איל ג רובן קרן וחומש קרי ליה איל אשם מעילתו וחומשה בעי רב מנשיא בר גדא ד בבינום חומשין מהו שיתכפר מי אמרינן אם תימצי לומר ה אדם מתכפר בשבח הקדש משום דקטרח קמיה אבל הכא דלא קטרח לא מתכפר או דלמא אם תימצי לומר אין אדם מתכפר בשבח הקדש משום דלא אפרשיה אבל הדין בינום חומשין דאפרשיה ו איכא למימר מתכפר דאיבעי להו ז מתכפר בשבה הקדש או לא ת"ש המפריש שני סלעים לאשם ולקח בהן שני אילים לאשם היה אחד מהן יפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשני ירעה עד שיסתאב ויימכר ויפלו דמיו לנדבה מאי לאו דזבן ח בארבע איל ושבח דשוי תמניא ושמע מינה אדם מתכפר בשבח הקדש לא הכא במאי עסקינן ט דאוזיל רועה גביה ת"ש י לקח איל בסלע ופטמו והעמידו על שתים בשר ש"מ אדם מתכפר בשבח הקדש לא פטמו שאני דהא חסר ליה תמניא ת"ש יא לקח איל בסלע והרי הוא בשתים בשר הכא נמי בשפטמו א"ה היינו רישא רישא דזבן בארבע ואשבחיה בארבעה אחרינא דחסר ליה תמניא סיפא דזבן איל בארבע ואשבחיה בתלתא ושוי תמניא יב אי הכי אימא סיפא ישלם סלע יג הא חסר ליה ז' מאי ישלם תשלום דסלע ואי ס"ל דאין אדם מתכפר בשבח הקדש כי יהיב לאשם סלע שני. ולא קשיא כיון דלוקמה כגון דלחזיל גביה רועה הא ליכא למימר מדקתני ישלם סלע לגזבר מכיון ולא לחזיל גביה רועה אמאי ישלם הא שוה סלע בשעת הפרשה ג' סלעים ולא קשיא הא דשוה תמניא סלע ד הא דשוה ארבעה. ולקמן פריך סוף סוף אשם אמאי ישלם מתכפר בשבח הקדש ואוקימנא זו בשבחים הקדש בלא מטרונו: (לא) משנומי דסלע. זוז לחם לסלע סלע שני. ולא קשיא לוקמה כגון לחזיל גביה רועה הא ליכא למימר מדקתני ישלם סלע לגזבר מכיון ולא לחזיל גביה רועה אמאי ישלם הא שוה בשעת הפרשה ג' סלעים ולא קשיא רועה ממעט ליה מכיון דיכיל ליה בחנם מאי מיכפת ליה ן הא לא בעינן בלא שוה סלע סלעים והכי שוה סלע שני סלעים והקדש בשעת הפרשה יפה שתי סלעים (לא) יצא ס בעי רבי אלעזר אדם מתכפר בשבח הקדש או לא א"ר יוחנן כמה שנים גדל זה בינינו ולא שמע הלכה זו ממני מכלל דא"ר יוחנן ב אין ועל הדא אמרה דתנן ג ולד תודה ותמורתה וכן המפריש תודתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה אין טעונה לחם ד ושלח ה ר' חנינא משמיה דר' יוחנן לא שנו אלא לאחר כפרה ו דולד אין טעון לחם אבל לפני כפרה טעון לחם אלמא קסבר ז מתכפר בשבח הקדש בעי ר' אלעזר בעלי חיים נדחין או לא א"ר יוחנן ח הרי כמה שנים גדל זה בינינו ולא שמע הלכה זו ממני מכלל דר' יוחנן אמרה אין ט דאמר ר' יוחנן י בהמה של שני שותפין הקדיש חציה יא וחזר ולקח חציה והקדישה קדושה אינה קריבה ועושה תמורה ותמורתה כיוצא בה יב ש"מ תלת ש"מ בעלי חיים נדחין יג ש"מ קדושת דמים מדחה וש"מ יש דיחוי בדמים יד בעי ר"א יהוזלו טלאים בעולם מהו מי אמרינן יה מבחר נדריכם בעינן והא איכא או דילמא כסף שקלים בעינן וליכא א"ר יוחנן כמה שנים גדלנו בבית המדרש ולא שמענו הלכה זו ולא והאמר ר' יוחנן טו אמר ר' שמעון בן יוחאי מפני מה לא נתנה תורה קצבה במחוסרי כפרה שמא יוזלו טלאים ואין להן תקנה לאכול בקדשים אימא לא לימדנו הלכה זו והא רבי יטז זירא בר אדא מהדר תלמודיה כל תלתין יומין קמיה אימא לא נתבקשה הלכה זו ממנו בבית המדרש גופא אמר רבי יוחנן משום רשב"י מפני מה לא נתנה יזס קצבה במחוסרי כפרה שמא יוזלו טלאים ואין להם תקנה לאכול בקדשים מתקיף לה אביי אלא מעתה חמאת חלב יזפ יתן לה קצבה דלכפרה אתיא ולאו לאישתרויי באכילה קדשים הוא מתקיף לה רבא אלא מעתה אשם נזיר יזק להוי ליה קצבה דלבטלה הוא דאתי דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי יזק אין לך דבר שהוא בא לבטלה אלא אשם נזיר בלבד קשיא: מתני'

בשעת כפרה יפה שתי סלעים (לא) יצא יזפ בעי רבי אלעזר אדם מתכפר בשבח הקדש או לא א"ר יוחנן כמה שנים גדל זה בינינו ולא שמע הלכה זו ממני מכלל דא"ר יוחנן ב אין ועל הדא אמרה דתנן ג ולד תודה ותמורתה וכן המפריש תודתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה אין טעונה לחם ד ושלח ה ר' חנינא משמיה דר' יוחנן לא שנו אלא לאחר כפרה ו דולד אין טעון לחם אבל לפני כפרה טעון לחם אלמא קסבר ז מתכפר בשבח הקדש בעי ר' אלעזר בעלי חיים נדחין או לא א"ר יוחנן יזס הרי כמה שנים גדל זה בינינו ולא שמע הלכה זו ממני מכלל דר' יוחנן אמרה אין ט דאמר ר' יוחנן י בהמה של שני שותפין הקדיש חציה יא וחזר ולקח חציה והקדישה קדושה אינה קריבה ועושה תמורה ותמורתה כיוצא בה יב ש"מ תלת ש"מ בעלי חיים נדחין יג ש"מ קדושת דמים מדחה וש"מ יש דיחוי בדמים יד בעי ר"א יהוזלו טלאים בעולם מהו מי אמרינן יה מבחר נדריכם בעינן והא איכא או דילמא כסף שקלים בעינן וליכא א"ר יוחנן כמה שנים גדלנו בבית המדרש ולא שמענו הלכה זו ולא והאמר ר' יוחנן טו אמר ר' שמעון בן יוחאי מפני מה לא נתנה תורה קצבה במחוסרי כפרה שמא יוזלו טלאים ואין להן תקנה לאכול בקדשים אימא לא לימדנו הלכה זו והא רבי יטז זירא בר אדא מהדר תלמודיה כל תלתין יומין קמיה אימא לא נתבקשה הלכה זו ממנו בבית המדרש גופא אמר רבי יוחנן משום רשב"י מפני מה לא נתנה יזס קצבה במחוסרי כפרה שמא יוזלו טלאים ואין להם תקנה לאכול בקדשים מתקיף לה אביי אלא מעתה חמאת חלב יזפ יתן לה קצבה דלכפרה אתיא ולאו לאישתרויי באכילה קדשים הוא מתקיף לה רבא אלא מעתה אשם נזיר יזק להוי ליה קצבה דלבטלה הוא דאתי דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי יזק אין לך דבר שהוא בא לבטלה אלא אשם נזיר בלבד קשיא: מתני'

יפה סלע יצא: בשעת הפרשה יפה סלע ובשעת כפרה יפה שתי סלעים לא יצא. גליון בקצת ס"י הגירסא להיפך בשעת הפרשה יפה סלע ובשעת כפרה יפה שתים כשר בשעת הפרשה יפה שתים ובשעת כפרה יפה סלע פסול עיין בפ' המשנה ברמב"ם ובראב"ד גריס כגירסת ר"ש"י. בשעת הפרשה והא ליכא לאוקמא כשפטמו מדלא קתני לחזר הוא בשותפים כדלקמיה וגם מדקתני בשעת הפרשה שהיא של שותפין לא דלא אוזיל רועה גביה מש"ה לא אוקמי דאוזיל רועה גביה תוס' כת"י: בשעת הפרשה. ואין סברא לומר כשפטמה סלע יצא (בשעת) ובשעת הפרשה יפה ובשעת כפרה יפה שתים הא"כ הוי ליה למימר ובשעת כפרה הרי בשתים. מהרי"ט ז"ל: בעי. עי' תוס' נגחות (פ ע"ב) ד"ה מאי: רב חנניא משמיה: על תיבות דולד יש טעון לחם נרשם עליהם קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי להמחקו: מתכפר: על תיבת הרי נרשם קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי להמחקו: והקדישה חציה פשיטא ששפטה קדושה בכולה כיון דהקדיש לדבר שהנשמה תלויה בו וחזר ולקח אבל השתא שהרא שחציה של שותפין לא ששפטה בכולה והילכך אמר וחזר ולקחה ולא קאמר ואח"כ הקדיש חבירו חציה האחרת משום דלא הוי מצי למימר ועושה תמורה דשותפין אינן ממיירין כראיתא בתמורה ובפ"ק דזבחים. תוס' הרא"ש: יז בתחלה. ר"ש: יח נדחין דקתני אינה קריבה ור"ש כר' מדחה דקתני והמתורתה כיוצא בה ר"ש: יט בדמים דקתני קדושה לדמים בפ"ק דקדושין יש גירסא אחרת דלא גריס כגירסא דהכא: כ יוחנן משום ר' חני אמר נמחק: כא ר' חייא בר אבא מהדר תיבת זירא נמחק ותיבת אדא ל"ש: כב נתנה תורה קצבה: כג חלב נהרי לה תיבת יתן ל"ש: כד נזיר נהרי ליה אות ל' ל"ש: כה על תיבת לה עי' בחדושין: כו אין דזבן כר' תיבת רוב נמחק: כז אין דזבן יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי ל"ש: כח והחומש עולין עמהן דזה כמו כן אחד מהאילים אשר לקח הוא יפה עשרה זוז והלכי קרא: כט לאשמו הראשון דהיינו גזילו מעילתו: ל איל דזבן קרן והחומש דהיינו גזילו ותמיהא דהאיל עד תיבת אינו עולה ל"ש: לא וחומש סלע ואין: לב מה"ד תשלום דסלע: לג סלעים בעינן ולייכא: לד דאמר אע"ג דמשנה היא ופליגי ר' יהודה ור"ש מ"מ בעי לאשמועינן כמאן קיי"ל: לה דיחוי ושוב ולד תודה. שהפרישו תוקי מעוברת וילדה (מנחות עט: מבת"י). והפריש אחרת תחתיה אינה טעונה לחם. דהיינו אם נמצאת אמר קדשים אמיתי, וכן אמיתי אם נמצאת הראשונה קודם הקרבתה והקריבה שוב אין אמיתי טעונה לחם (שם). הקדישה חציה. אמר מסה (בחולין יב:). ואינה קריבה. בחולין ופסחים הקדישה בעלת מום לא ניתנה להקריב, דתניא יכול יהיו מועלין ודמיו מעוקצו טוב, תלמוד לומר קרבנו עוד ופרשה ועוקמין בדמים אמרת (שם וכנ"ל קדושין ז). בחולין ופסחים כשהקדים חליפי לא ניתנה להקריב ולקח קדושה לחליפי וכיון דלא בחולי דיחוי לא ניתנה אפילו כשהוסיף עליה שעמה שכולם, דאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו (תמורה כו:). ועושה תמורה. אם סמיר בה (קדושין ז). דהא אינה דאשתפוני (בחולין יב:). ותמורתה כיוצא בה. דתניא קריבה, דמכח קדושה דמיה באתה (קדושין ז). בעלי חיים נדחין. כתמה שנמשחו במיים למחיר דיחוי גמור, שאף לכשנמצאת למה שהיתה לאחיה אינה קריבה אלא רועה (פסחים צח:). ותנ"ל דסלע מיחזי כמלי לחזיל. שמע שהיה לך בהן ב' אילים לחזילך. שמע שהיה לך בהן ב' אילים שוה עשרה זוז והיינו ב' סלעים וב' סלעים שוה שתים. ויקח מהן שני אילים לשם חזילך: היפה ב' סלעים יקרב לאשמו. לאשם מעילתו בשביל שמעל במעות של הקדש והשני איל שוה עשרה זוז והיינו ב' סלעים וב' סלעים יקרב למעילתו לאשם ויתנהו לגובר. הכא בסיפא דלא מעל אלא בחתיי הקדש ונשאר בהקדש כדי קנייה אשם חובתו הילכך יביא השני לאשם מעילות וישלם סלע וחומשו מביתו אבל ברישא שמעל בכל ההקדש הילכך חשוה ב' סלעים לאשם מעילות והשני למעילתו לקרן וחומש כדאמרן. קס"ד והשני למעילתו דבאשם מעילה קאמר: אלימא איל אשם כלומר לשום אשם מעילתו: למימר דחומש בהדי איל מעילות מייתי ליה. דהכא מובלע החומש עם דמי האיל: והכתיב ואת אשר חטא מן הקדש ישלם וחמישיתו יוסף עליו אלמא דחומש בהדי גזילו בהדי קרן מייתי ליה. והדר אשם מעילות ואת אשמו יביא לה'; ועוד קתני סיפא. והשני של חולין יקרב למעילתו לשום אשם מעילות: ויביא עמה סלע וחומשה מביתו אלמא דחומש בהדי קרן מייתו לה. דקשיא רישא לסיפא וליקרא אלא מאי והשני למעילתו דקתני רישא כלומר דיביא מביתו כמה דאיתנהו מהקדש דישנו ב' סלעים לאשם ומעל בהן: וליקח מהן ב' אילים לחזילן דיפה ב' סלעים ב' סלעים לאשם ומעל בהן: וב' סלעים במתניתין: במאי אוקמתא רבי. אימא סיפא רבי. רישא קרי ליה למעילתו גזילו כדאמרן. ן)וסיפא קרי למעילתו איל אשם: רישא דהוי איל שני דזבן קרן וחומש דשוי עשרה זוז כדי מעילתו קרי ליה לגזילו מעילתו: וסיפא דלא הוי איל שני דזבן קרן וחומש למעילתו איל אשם ויביא עמה סלע וחומש מביתו; בכינוס חומשין מהו שיתכפר. כלומר אם מעל ואחזר ואמר מועל ואחזר עד שעלו החומשין לב' סלעים והא רצה להתכפר באותן ב' סלעים מהו שיתכפר בהן: אם תמצא לומר. לפרש הבעיא דלקמן דאדם מתכפר בשבח הקדש בשלמא התחיל ועשירו עד ב' סלעים ויכול להתכפר בה היינו טעמא משום דקא טרח ביה שהוציאו והכניסו עד שהשביחו אבל הכא בהא בהמה שקנה בב' סלעים מכינום חומשין דלא טרח בה לא מכפר בה: או דילמא דאם תמצא לומר. לפרש הבעיא דלקמן דאין אדם מתכפר בשבח הקדש היינו טעמא: משום דלא אפרשיה. לשבח מכינוסיה אלא ממילא שבח ואברשוהא דהקדש שבח אבל ברין שבח דכינום חומשין דאפרשיה מכינוסיה אימא מתכפר: מאי לאו כר' לקח ב' אילים בב' סלעים כל חד זבן בד' זוזי ושבח ליה תמניא ש"מ דאדם מתכפר בשבח הקדש: לא הכא במאי עסקינן דאוזיל רועה גביה. שמכר לו רועה ב' אילים שוים ד' סלעים בב' סלעים והאי שבח אינו דהקדש אלא דבעל הבית לפי שעשה לו הנאות לרועה מקודם לפיכך (נתנם) [מכרם] לו בזול ודמי כאילו אפרשיה בעה"כ להאי שבח מכיסו: לא פיטמו שאני דקא חסר ביה תמניא כלומר שבין הקניירה ובין ההוצאה עומד לו עד שמונה זוז דהיינו ב' סלעים: סיפא דזבן איל בארבעה. והוציא עליו בתלת ואשבחיה דהוי ליה ושוי תמניא כדקתני סיפא: ש"מ דאדם (מת שהקדיש) [מהכפר בשבח הקדש]: אי הכי אימא סיפא. דהא ברייתא הוי הוא בשתים כשר ושלם סלע מביתו להקדש אמאי ישלם סלע שלם הא חסר ליה בהא אלא לא ידי זוזי: מאי ישלם סלע תשלום דסלע. כלומר אותו זוז שמיני ישלם להקדש. אלמא דאין אדם מתכפר בשבח הקדש: ואי סבירא ליה דאין אדם מתכפר בשבח הקדש. כלומר דמשום הכי יהיב תשלום סלע. וכי יהיב תשלום סלע מאי הוי מ"מ באיל גופיה לא חסר תמניא ואנן קי"ל כר' סלעים בעינן וליכא אלא לעולם קסבר אדם מתכפר בשבח הקדש: אי הכי אפי' תשלום סלע לא יצא. אין דלא בעי אלא משום גזרה שמא יאמרו כר' השתא איכא למימר הכי ואיכא למימר הכי מאי הוי עלה: ת"ש לא יצא. אלמא דאין אדם מתכפר בשבח הקדש: לא שנו. דאין טעונין לחם אלא לאחר כפרה שעניהם עומדות טעון לחם דמתכפר באיזה שירצה: אלמא קסבר אדם מתכפר בשבח הקדש.

ג) ע"ב שיין לעמוד הקודם. ד) נ"ב נ"ל ועשה ליה מדם מתכפר בשבח הקדש.

ה) ל"ל קרי, ו) [מנחות פ. פפ. תמורה כה:]. ז) מרבע זאת לפיירוש קמא. ד) [תוספתא פ"ד ה"ס], ט) [שם פ"ג], י) מנחות עב:, יא) [שם:], יב) [ע' תוס' תמורה כה: ד"ה ואם] ואת אמרת ותוס' מנחות פ. ד"ה מאי קמ"ל], יג) קדושין ז. זבחים יב. תמורה כו.], יד) [תוספתא פ"ד ה"ס], טו. ע"ש לקמן כח. וש"נ], טז) ל"ל ר' חייא כי אתאן לקמיה דר' יוחנן ואמר לי' מהלך מלמודיה קמי' דר' יוחנן ואמינא ליה כו' [וכ"ה בברכות לח: ובחולין פו:]. יז) [תוספתא פ"ג], יח) זהו הנכסה, כ) פי' שמעני מרבי, כא) בפ"ב לה ימן, עב) ל"ל מ"ש לקמן כח. המפריש נקבה לשחמו כו'.

תורה אור השלם

1. וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תָּבִיאוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וּתְרוּמַת יֶדְכֶם וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיְיָ: דברים יב יא
2. נֶפֶשׁ כִּי תַמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְיָ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיְיָ אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה טו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה במתומצי וכו' ומגורע משום סכסופתן:

רבינו גרשום

קדשה לגמרי דחציה איתעבידא בספק וחציה דאי הילכך לא קדשה כל כך ויש לה פדיון ומותר בהנאה אבל מיצה דמה נמי מספק ואח"כ נודע דכולה איתעבידא בספק אסור באכילה ובהנאה לפי שעל ספק הפרישו תחלה וכבר נעשת כולה בספיקה וכיפרה ספיקה הלכה לה ונעשת מצותה לשם מה שהפרישה ואסור בהנאה: המפריש ב' סלעים לאשמו. כגון לאשם (מצורע) [מעילות] ולקח בהן ב' אילים כו': לקח בהן ב' אילים לחזילן. שמע שחילל במעות ונקנה מהן שני אילים לשם חזילן: היפה ב' סלעים יקרב לאשמו. לאשם שמילחו בשביל שמעל במעות של הקדש והשני איל שוה עשרה זוז והיינו ב' סלעים וב' סלעים יקרב למעילתו ויתנהו לגובר. הכא בסיפא דלא מעל אלא בחתיי הקדש ונשאר בהקדש כדי קנייה אשם חובתו הילכך יביא השני לאשם מעילות וישלם סלע וחומשו מביתו אבל ברישא שמעל בכל ההקדש הילכך חשוה ב' סלעים לאשם מעילות והשני למעילתו לקרן וחומש כדאמרן. קס"ד והשני למעילתו דבאשם מעילה קאמר: אלימא איל אשם כלומר לשום אשם מעילתו: למימר דחומש בהדי איל מעילות מייתי ליה. דהכא מובלע החומש עם דמי האיל: והכתיב ואת אשר חטא מן הקדש ישלם וחמישיתו יוסף עליו אלמא דחומש בהדי

מוסף רש"י

ולד תודה. שהפרישו תודה מעוברת וילדה (מנחות עט: מבת"י). והפריש אחרת תחתיה אינה טעונה לחם. דהיינו אם נמצאת אמר קדשים אמיתי, וכן אמיתי אם נמצאת הראשונה קודם הקרבתה והקריבה שוב אין אמיתי טעונה לחם (שם). הקדישה חציה. אמר מסה (בחולין יב:). ואינה קריבה. בחולין ופסחים הקדישה בעלת מום לא ניתנה להקריב, דתניא יכול יהיו מועלין ודמיו מעוקצו טוב, תלמוד לומר קרבנו עוד ופרשה ועוקמין בדמים אמרת (שם וכנ"ל קדושין ז). בחולין ופסחים כשהקדים חליפי לא ניתנה להקריב ולקח קדושה לחליפי וכיון דלא בחולי דיחוי לא ניתנה אפילו כשהוסיף עליה שעמה שכולם, דאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו (תמורה כו:). ועושה תמורה. אם סמיר בה (קדושין ז). דהא אינה דאשתפוני (בחולין יב:). ותמורתה כיוצא בה. דתניא קריבה, דמכח קדושה דמיה באתה (קדושין ז). בעלי חיים נדחין. כתמה שנמשחו במיים למחיר דיחוי גמור, שאף לכשנמצאת למה שהיתה לאחיה אינה קריבה אלא רועה (פסחים צח:). ותנ"ל דסלע מיחזי כמלי לחזיל. שמע שהיה לך בהן ב' אילים לחזילך. שמע שחילל במעות ונקנה מהן שני אילים לשם חזילך: היפה ב' סלעים יקרב לאשמו. לאשם שמילחו בשביל שמעל במעות של הקדש והשני איל שוה עשרה זוז והיינו ב' סלעים וב' סלעים יקרב למעילתו לאשם ויתנהו לגובר. הכא בסיפא דלא מעל אלא בחתיי הקדש ונשאר בהקדש כדי קנייה אשם חובתו הילכך יביא השני לאשם מעילות וישלם סלע וחומשו מביתו אבל ברישא שמעל בכל ההקדש הילכך חשוה ב' סלעים לאשם מעילות והשני למעילתו לקרן וחומש כדאמרן. קס"ד והשני למעילתו דבאשם מעילה קאמר: אלימא איל אשם כלומר לשום אשם מעילתו: למימר דחומש בהדי איל מעילות מייתי ליה. דהכא מובלע החומש עם דמי האיל: והכתיב ואת אשר חטא מן הקדש ישלם וחמישיתו יוסף עליו אלמא דחומש בהדי גזילו בהדי קרן מייתי ליה. והדר אשם מעילות ואת אשמו יביא לה'; ועוד קתני סיפא. והשני של חולין יקרב למעילתו לשום אשם מעילות: ויביא עמה סלע וחומשה מביתו אלמא דחומש בהדי קרן מייתו לה. דקשיא רישא לסיפא וליקרא אלא מאי והשני למעילתו דקתני רישא כלומר דיביא מביתו כמה דאיתנהו מהקדש דישנו ב' סלעים לאשם ומעל בהן: וליקח מהן ב' אילים לחזילן דיפה ב' סלעים ב' סלעים לאשם ומעל בהן: וב' סלעים במתניתין: במאי אוקמתא רבי. אימא סיפא רבי. רישא קרי ליה למעילתו גזילו כדאמרן. ן)וסיפא קרי למעילתו איל אשם: רישא דהוי איל שני דזבן קרן וחומש דשוי עשרה זוז כדי מעילתו קרי ליה לגזילו מעילתו: וסיפא דלא הוי איל שני דזבן קרן וחומש למעילתו איל אשם ויביא עמה סלע וחומש מביתו; בכינוס חומשין מהו שיתכפר. כלומר אם מעל ואחזר ואמר מועל ואחזר עד שעלו החומשין לב' סלעים והא רצה להתכפר באותן ב' סלעים מהו שיתכפר בהן: אם תמצא לומר. לפרש הבעיא דלקמן דאדם מתכפר בשבח הקדש היינו טעמא משום דקא טרח ביה שהוציאו והכניסו עד שהשביחו אבל הכא בהא בהמה שקנה בב' סלעים מכינום חומשין דלא טרח בה לא מכפר בה: או דילמא דאם תמצא לומר. לפרש הבעיא דלקמן דאין אדם מתכפר בשבח הקדש היינו טעמא: משום דלא אפרשיה. לשבח מכינוסיה אלא ממילא שבח ואברשוהא דהקדש שבח אבל ברין שבח דכינום חומשין דאפרשיה מכינוסיה אימא מתכפר: מאי לאו כר' לקח ב' אילים בב' סלעים כל חד זבן בד' זוזי ושבח ליה תמניא ש"מ דאדם מתכפר בשבח הקדש: לא הכא במאי עסקינן דאוזיל רועה גביה. שמכר לו רועה ב' אילים שוים ד' סלעים בב' סלעים והאי שבח אינו דהקדש אלא דבעל הבית לפי שעשה לו הנאות לרועה מקודם לפיכך (נתנם) [מכרם] לו בזול ודמי כאילו אפרשיה בעה"כ להאי שבח מכיסו: לא פיטמו שאני דקא חסר ביה תמניא כלומר שבין הקניירה ובין ההוצאה עומד לו עד שמונה זוז והיינו ב' סלעים: סיפא דזבן איל בארבעה. והוציא עליו בתלת ואשבחיה דהוי ליה ושוי תמניא כדקתני סיפא: ש"מ דאדם (מת שהקדיש) [מהכפר בשבח הקדש]: אי הכי אימא סיפא. דהא ברייתא הוי הוא בשתים כשר ושלם סלע מביתו להקדש אמאי ישלם סלע שלם הא חסר ליה בהא אלא לא ידי זוזי: מאי ישלם סלע תשלום דסלע. כלומר אותו זוז שמיני ישלם להקדש. אלמא דאין אדם מתכפר בשבח הקדש: ואי סבירא ליה דאין אדם מתכפר בשבח הקדש. כלומר דמשום הכי יהיב תשלום סלע. וכי יהיב תשלום סלע מאי הוי מ"מ באיל גופיה לא חסר תמניא ואנן קי"ל כר' סלעים בעינן וליכא אלא לעולם קסבר אדם מתכפר בשבח הקדש: אי הכי אפי' תשלום סלע לא יצא. אין דלא בעי אלא משום גזרה שמא יאמרו כר' השתא איכא למימר הכי ואיכא למימר הכי מאי הוי עלה: ת"ש לא יצא. אלמא דאין אדם מתכפר בשבח הקדש: לא שנו. דאין טעונין לחם אלא לאחר כפרה שעניהם עומדות טעון לחם דמתכפר באיזה שירצה: אלמא קסבר אדם מתכפר בשבח הקדש.

בז א ב מיי' פ"ג מהל' פסה"מ פסה"מ הלכה כה:
בח א מיי' פ"ג מהלכות תמורה הל' ו ופ"ד מהל' פסה"מ פסה"מ הל' ח:
בט ד מיי' פט"ו מהל' מעה"ק הלכה ד ופ"ש:
ל ה מיי' פ"ד מהל' פסה"מ פסה"מ הלכה כג:

שיטה מקובצת

א) איל דזבן קרן תיבת רובן נמחק: ב) איל דזבן קרן תיבת רובן נמחק: ג) עי' בחדושין: ד) דאפרשיה אימא לך מיתכפר שיבות איכא למימר ל"ש: ה) להו אדם מתכפר: ו) דאוזיל רועה גביה. גליון ולא משני הכא דמיירי בשפטמו מדלא קתני דהוי אחד בשתי סלעים אלמא דלא מיירי בשפטמו: ז) א"ה אימא סיפא. גליון אי אמרת בשלמא דאיירי בלא פטמו אלא השבח מאליו ואדם מתכפר בשבח הקדש ניחא דמצריך לשלם סלע מביתו כר. הר"י ז"ל: ח) סלע מביתו אמאי הא חסר ליה ד' מאי ישלם סלע תשלום: ט) גזירה. ס"א שלא יאמרו אדם מתכפר בפחות משתי סלעים: י) הפרשה יפה שתי סלעים ובשעת כפרה